

การจัดทำสื่อการสอนภาษาไทย
การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติ
สำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมา

A Creation of an Instructional Media for Teaching Thai
Speaking for Specific Purposes of Foreigners for Yangon University of Foreign
Language (YUFL), Myanmar

อาจารย์ ดร.อุมารินทร์ ตูลารักษ์

บทคัดย่อ

โครงการการจัดทำสื่อการสอนภาษาไทย “การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติสำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมา มีวัตถุประสงค์สองประการ คือ 1. เพื่อจัดทำสื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยหัวข้อการพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาติ ที่เป็นวิดิทัศน์และเอกสารประกอบวิดิทัศน์สำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมา 2. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นกับประเทศเมียนมา

Yangon University of Foreign Languages เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในการศึกษาด้านภาษาต่างประเทศ โดยตั้งอยู่ที่กรุงย่างกุ้ง ประเทศเมียนมา มีการเปิดสอนในระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรทางด้านภาษาไทย นักศึกษานิยมเรียนภาษาไทยเพื่อนำมาใช้ในการทำงานและติดต่อสื่อสารกับชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวและทำธุรกิจที่ประเทศเมียนมา

การดำเนินโครงการเป็นการจัดทำสื่อพัฒนาทักษะภาษาไทย มีกำหนดการทั้งสิ้น 8 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2564 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 โดยได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์สาขาภาษาไทยที่ Yangon University of Foreign Language เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ 1 เครือข่าย ผลของโครงการคือการได้จัดทำสื่อการสอนภาษาไทย “การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติ” สำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมา และเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีประสบการณ์ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายทางวิชาการและเชื่อมความสัมพันธ์กับประเทศในประชาคมอาเซียนอีกด้วย

Abstract

A project to create an instructional media for teaching Thai called “Speaking for Specific Purposes of Foreigners for Yangon University of Foreign Language (YUFL), Myanmar” aims to 1. create instructional media called “Speaking for Specific Purposes of Foreigners” in order to develop Thai language skill in a video format along with supporting documents for Yangon University of Foreign Language (YUFL) 2. be used as an approach to support educational relationships and promote an exchange of educational personnels of Khon Kaen University and Myanmar.

Yangon University of Foreign Languages is a leading university in teaching foreign language, situated in Yangon, Myanmar. The university offers bachelor and diplomatic degrees in Thai. Students usually learn Thai in order to use it in their works and for communicating with Thai people traveling to Myanmar for leisure or for business purposes.

The aim of the project is a creation of instructional media for developing Thai language skill. This takes 8 months from 1st March 2021 to 30th September 2021. A collaboration was well received from instructors teaching Thai at Yangon University of Foreign Language. This gave rise to an educational collaborative network. Results of the project was a creation of an instructional media for teaching Thai called “Speaking for Specific Purposes of Foreigners” for Yangon University of Foreign Language (YUFL), Myanmar. This also provided an opportunity for Khon Kaen University’s personnels to experience development of Thai teaching for foreigners. Moreover, this also helped building educational network and connection between countries in ASEAN.

บทนำ

ประเทศในประชาคมอาเซียนมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาษา ชาติส่วนใหญ่ในอาเซียนมีภาษาเป็นของตนเอง แต่เมื่อมีการพัฒนาและเชื่อมโยงแต่ละประเทศเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้ต้องมีการติดต่อสื่อสารกัน และสร้างความสัมพันธ์อันดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตามด้วยความแตกต่างในเรื่องภาษาที่หลากหลาย อาจกลายเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำ ความเข้าใจและสร้างความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียนในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านวัฒนธรรม และด้านธุรกิจการค้า เป็นต้น ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาประจำชาติในฐานะภาษาหลักของประชากรแต่ละชาติที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันจึงมีความสำคัญไม่แพ้ภาษาอังกฤษและภาษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาไทย กล่าวได้ว่าการเรียนรู้และส่งเสริมการศึกษาอบรม รวมทั้งการจัดทำสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาไทยเพื่อใช้ในประเทศเพื่อนบ้านโดยตรงจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่อยู่ในประชาคมอาเซียน อันเป็นภูมิภาคที่มีปฏิสัมพันธ์กันในหลายด้านทั้งธุรกิจการค้า รวมทั้งสังคมวัฒนธรรม การติดต่อสื่อสารที่ดี มีความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจึงเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญเป็นส่วนหนึ่งที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้งทางด้านวัฒนธรรมและธุรกิจ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในเมียนมาจึงถือเป็นการเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาของไทยในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการระหว่างประเทศไทยและเมียนมา และยังเป็นโครงการบริการวิชาการที่สำคัญที่ช่วยเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อก้าวเข้าสู่การเชื่อมโยง

ความเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อีกทั้งยังเป็นแนวทางหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาคของประเทศไทยและโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนในอีกทางหนึ่งด้วย

โครงการการจัดทำสื่อการสอนภาษาไทย “การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติสำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมา ถือได้ว่าเป็นการสร้างเครือข่ายทางวิชาการและเชื่อมความสัมพันธ์ทางด้านวิชาการกับประเทศในประชาคมอาเซียน อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีประสบการณ์ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้ชาวต่างชาติที่ต้องการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทย

Yangon University of Foreign Languages เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในการศึกษาด้านภาษาต่างประเทศ โดยตั้งอยู่ที่กรุงย่างกุ้ง ประเทศเมียนมา สาขาวิชาที่เปิดสอนประกอบไปด้วยสาขาวิชาภาษาอาเซียน และภาษายุโรป อาทิเช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น รัสเซีย จีน อังกฤษ และเมียนมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการเปิดสอนในระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรทางด้านภาษาไทย และมีผู้สนใจเรียนทั้งในระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรเป็นจำนวนมาก นักศึกษาส่วนมากนิยมเรียนภาษาไทยเพื่อนำมาใช้ในการทำงานและติดต่อสื่อสารกับชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวและทำธุรกิจที่ประเทศเมียนมา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น โครงการจัดทำสื่อการสอนภาษาไทย “การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติ” สำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมาจึงวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำสื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยหัวข้อการพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะต่างชาติ ที่เป็นวิดิทัศน์และเอกสารประกอบวิดิทัศน์ และเพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมความสัมพันธ์เฉพาะชาวต่างชาติ และเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการและการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อจัดทำสื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยหัวข้อการพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาติ ที่เป็นวิดิทัศน์และเอกสารประกอบวิดิทัศน์สำหรับYangon University of Foreign Language (YUFL)ประเทศเมียนมา
2. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นกับประเทศเมียนมา

วิธีดำเนินการ

- 1.สำรวจประเด็นเกี่ยวกับการทำสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ
- 2.ติดต่อสถานศึกษาในประเทศเมียนมาจัดทำเอกสารเพื่อขอจัดโครงการจากสถานศึกษาเมียนมา
- 3.จัดทำสื่อภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ
- 4.สรุปและรายงานผลการดำเนินโครงการ

ขั้นตอน/กิจกรรมที่เป็นการบูรณาการการเรียนการสอน

1.โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย ของบุคลากรสาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถือเป็นการเพิ่มความศักยภาพของผู้สอนซึ่งเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดย ขั้นตอนแรกเริ่มต้นด้วยการสำรวจประเด็นเกี่ยวกับการทำสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจากนั้นเป็นการสำรวจพื้นที่และติดต่อสถานศึกษาซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในประเทศเมียนมา การอนุมัติจากสถานศึกษาในประเทศ

เมียนมา คือ Yangon University of Foreign Language (YUFL) จากนั้นจึงเป็นการจัดทำสื่อการสอนภาษาไทย “การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติ”

2. โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการของมหาวิทยาลัยขอนแก่นกับประเทศเมียนมา

3. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการคือการส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยในประเทศเมียนมา โดยเน้นการจัดทำสื่อการสอนภาษาไทย “การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติ” สำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมา

ผลการดำเนินโครงการ

โครงการนี้ได้มีการจัดทำสื่อการสอนภาษาไทย “การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติ” สำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมา เป็นวิดิทัศน์สำหรับการเรียนการสอนและเอกสารที่ใช้ประกอบวิดิทัศน์โดยมีหัวข้อทั้งหมด 10 หัวข้อคือ

1. การสัมภาษณ์งาน (ออนไลน์)
2. พนักงานต้อนรับในโรงแรม
3. การเสนอขายสินค้าและแนะนำสินค้า
4. พนักงานเช็คอินเคาเตอร์สนามบิน
5. พนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
6. พนักงานให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ต่างประเทศ
7. พนักงานขายทัวร์
8. เจ้าหน้าที่คัดกรองผู้ป่วย
9. การแจ้งความในสถานีตำรวจ
10. การติดต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

การอภิปรายผล

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ รวมทั้งการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาไทยในต่างประเทศ ทั้งในเอเชีย ยุโรป และสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนมาก กล่าวได้ว่าการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมยังคงเป็นสิ่งจำเป็น สำคัญ และน่าสนใจอย่างต่อเนื่องในบริบทปัจจุบัน

โครงการจัดทำสื่อการสอนภาษาไทย “การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติ” สำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมาเป็นโครงการที่สืบเนื่องมาจากโครงการบริการวิชาการอบรมภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ณ กรุงย่างกุ้ง ประเทศเมียนมา ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักบริการวิชาการในปีงบประมาณ 2562 และได้ดำเนินโครงการที่ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมา ผลของการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ 2562 นั้นพบว่าเป็นผลสัมฤทธิ์ที่นำไปสู่การ

พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติของบุคลากรในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้งอาจารย์และนักศึกษาที่เข้าเป็นผู้ดำเนินโครงการ และเป็นการสร้างเครือข่ายทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

สืบเนื่องจากโครงการบริการอบรมภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ณ กรุงย่างกุ้ง ประเทศเมียนมาซึ่งประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ดังนั้นคณะผู้จัดโครงการจึงได้สืบต่อการจัดทำโครงการในปีงบประมาณต่อมา อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดของการเดินทางในช่วงสถานการณ์โรคระบาด ประกอบกับมหาวิทยาลัยในเมียนมาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในสภาวะดังกล่าวได้ จึงพักการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์ของโรคติดต่อเป็นระยะเวลาหลายภาคการศึกษา คณะผู้จัดทำโครงการจึงได้สำรวจความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจากหัวหน้าสาขาภาษาไทยที่ Yangon University of Foreign Language (YUFL) และได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินโครงการบริการวิชาการนี้ เป็นการทำสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อให้ผลของการดำเนินโครงการสามารถดำเนินไปตามกำหนดได้ ซึ่งการปรับเปลี่ยนนี้ยังคงมีวัตถุประสงค์เดิมคือการพัฒนาการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ และเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการ โดยโครงการบริการวิชาการครั้งนี้ได้สำเร็จผลและได้รายงานผลการดำเนินโครงการแล้วในปีงบประมาณ 2564

กล่าวได้ว่า การจัดโครงการในครั้งนี้เป็นแนวทางสำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนาโครงการบริการวิชาการให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับบริการ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมสำหรับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังเป็นการเรียนรู้ แลกเปลี่ยน และเชื่อมความสัมพันธ์อันดีในประเทศอาเซียน ผลสัมฤทธิ์ในครั้งนี้จึงนำไปสู่ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศไทยกับประเทศเมียนมาในระดับของมหาวิทยาลัย และ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ซึ่งเป็นประเทศหนึ่งในประชาคมอาเซียน อีกทั้งอาจนำไปสู่การสร้างประเด็นการวิจัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัยขอนแก่นอีกทางหนึ่งด้วย



ภาพที่ 1 อธิการบดี YUFL ต้อนรับอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ในการดำเนินโครงการบริการวิชาการ ปีงบประมาณ 2562



ภาพที่ 2 อาจารย์และนักศึกษาชาวไทยและเมียนมาในการดำเนินโครงการ
อบรมภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในปีงบประมาณ 2562 ณ YUFL



ภาพที่ 3 นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นและนักศึกษาชาวเมียนมาในการดำเนินโครงการ
อบรมภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในปีงบประมาณ 2562 ณ YUFL



ภาพที่ 4 ตัวอย่างวิถีทัศน์สื่อการสอนภาษาไทยหัวข้อ เจ้าหน้าที่คัดกรองผู้ป่วย
สถานที่ : จุดคัดกรองผู้ป่วยในโรงพยาบาล



ภาพที่ 5 ตัวอย่างวิถีทัศน์สื่อการสอนภาษาไทย
หัวข้อ พนักงานต้อนรับในโรงแรม สถานที่ : เคาน์เตอร์เช็คอินในโรงแรม

สรุป/ข้อเสนอแนะ/วิจารณ์

โครงการการจัดทำสื่อการสอนภาษาไทย “การพูดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะชาวต่างชาติ” สำหรับ Yangon University of Foreign Language (YUFL) ประเทศเมียนมา นั้นเป็นโครงการที่ปรับเปลี่ยนมาจากโครงการเดิมคือ “โครงการประกวดทักษะภาษาไทย ณ ประเทศเมียนมา” ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาด Covid-19 ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปดำเนินโครงการยังต่างประเทศได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนทางด้านภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติยังคงเป็นสิ่งสำคัญที่ Yangon University of Foreign Language (YUFL) อยากให้ยังคงอยู่ ดังนั้นจึงได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินโครงการ แต่ยังคงเป็นวัตถุประสงค์เดิมคือ การพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ดังนั้นการจัดทำสื่อการสอน รวมทั้งการประกวดทักษะภาษาไทย หรือการอบรมภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในประเทศเมียนมาจึงยังคงเป็นประเด็นทางการบริการวิชาการที่ควรทำสืบเนื่องต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุมัติงบประมาณสนับสนุน ซึ่งโครงการนี้เป็นการบูรณาการเรียนการสอนและมีการบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับงานวิจัย รวมถึงทุกท่านที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกต่อการศึกษานจนสามารถสร้างเป็นผลงานการศึกษาในครั้งนี้

.....